



# Evaluering af budgetproces 2024-2027

Samlet opsamling

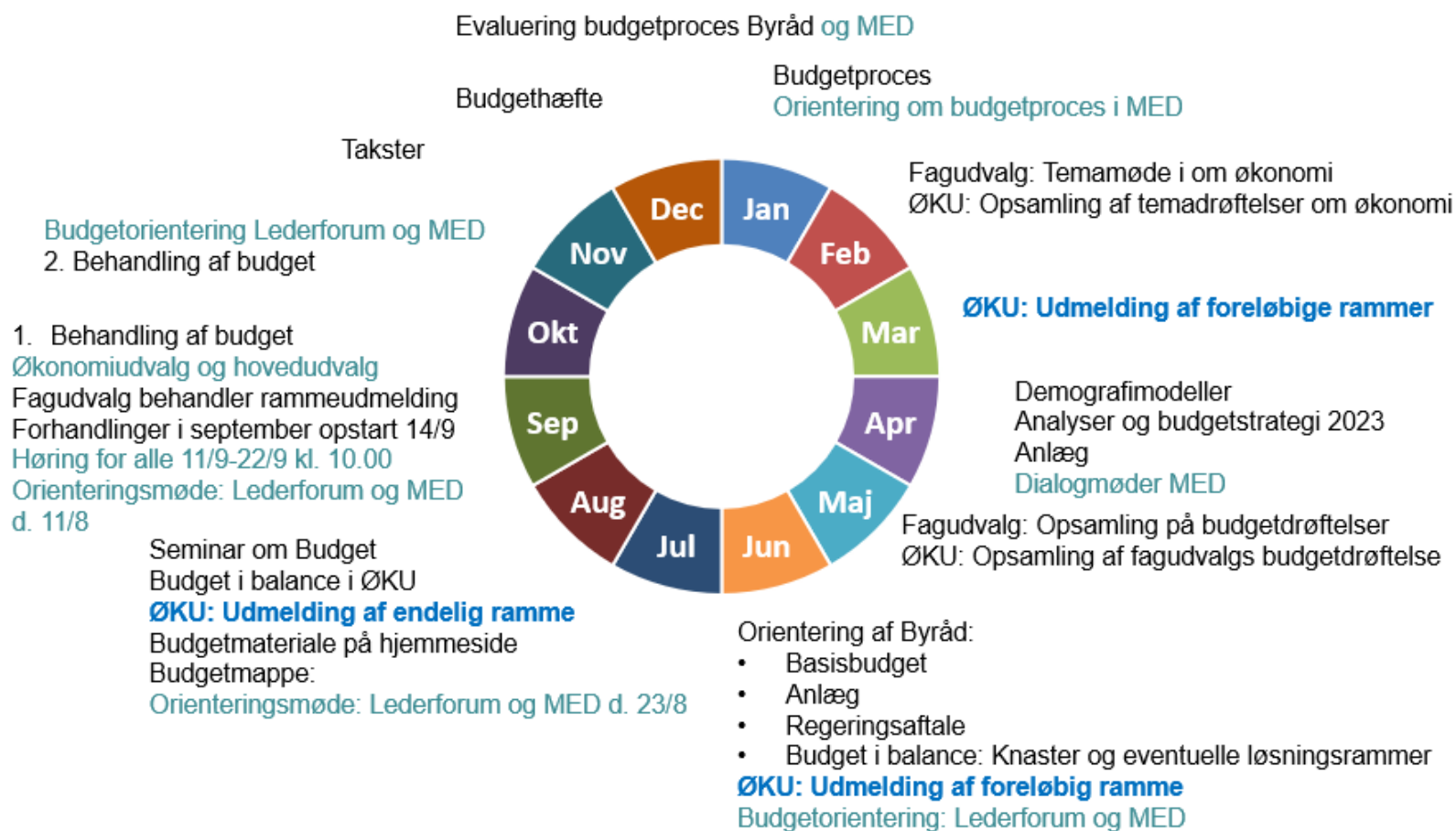
# Proces for evaluering og budgetprocedure 2025

Tidspunkt	Forum	Aktivitet
November	Sektorudvalg	Evaluering
22. november	Økonomiudvalg	Tilrettelæggelse af evaluering, godkendelse
23. november	Hovedudvalg	Evaluering
27. november	Strategisk ledergruppe	Evaluering
30. november	Byråd, temamøde	Evaluering
30. november	Sektorudvalg	Deadline for skriftlig tilbagemelding
13. december	Økonomiudvalg	Opsamling på evaluering og forslag til justeringer af proces for budget 2025-2028
17. januar	Økonomiudvalg	Budgetprocedure 2025-2028
25. januar	Byråd	Budgetprocedure 2025-2028

# Årshjul 2023

## Budget 2024-2027

I oprindelig tidsplan skulle udgiftssiden i budget 2024 være behandlet inden sommer. På grund af udfordring med budgetoverholdelse i 2023 og genåbning blev det forskudt til efter sommer.



# Sektorudvalg evaluering - Temaer

Tematik	Budget- materialet	Budget- orientering og indblik i økonomien	Involvering og med-ind- dragelse	Andet?
<b>Refleksions- spørgsmål</b>  <b>1. Hvilke elementer fungerer godt?</b>  <b>2. Hvilke elementer ønskes gentænkt?</b>	Konkrete elementer			
	<b>Tilgængeligt?</b>  Hjemmeside  Budgethæftet  Øvrig præsentation	<b>Indblik?</b>  Digitale orienterings- møder  Detaljer v.s. overblik?  Spørgsmål og svar	<b>Indflydelse?</b>  Høringssvar  HU-møder  Fællesmøde med ØK  Samspil med politiske niveau  Evaluering	<b>Øvrigt?</b>  Uformelle snakke

# Sektorudvalg evaluering - Opsamling

Tematik	Budget-materialet	Budget-orientering og indblik i økonomien	Involvering og med-inddragelse	Andet?
<p><b>Refleksions-spørgsmål</b></p> <p>1. Hvilke elementer fungerer godt?</p> <p>2. Hvilke elementer ønskes gentænkt?</p>	<p>Budgetmaterialet er mere overskueligt end tidligere, men opleves fortsat svært tilgængeligt.</p> <p>Stadig vanskeligt at vejlede borgerne i at finde oplysninger.</p> <p>Ønske om en pixi udgave af de væsentligste elementer i materialet.</p> <p>De formelle høringsorganer drukner i høringssvar fra borgerne – kan rækkefølgen eller systemet ændres?</p> <p>Godt høringssvar er tilgængelige så snart de er lagt på hjemmeside.</p>	<p>De nye online informationsmøder med direkte formidling fungerer rigtig godt, og giver godt indblik i budgettet.</p> <p>Tilfredshed med den justerede budgetproces. Det understreges at den fungerer godt.</p> <p>Der er bevisthed om, at indeværende år har krævet en justeret proces. Det koster ressourcer at ændre proces.</p> <p>Det ønskes, at den oprindeligt besluttede proces bliver gennemført fremadrettet.</p>	<p>Generel tilfredshed med den opstillede ramme for involvering og medinddragelse.</p> <p>Særligt at medinddragelse sker inden 1. behandling af budgettet. Det giver større mulighed for et konstruktivt bidrag til budgettet.</p> <p>Sektor-MED ønsker at processen med høring før 1. behandling fastholdes,</p> <p>Evt. med tilføjelse af mulighed for at komme med kommentarer mellem 1. og 2. behandling.</p>	

# Hovedudvalgets evaluering - Temaer

Tematik	Budget- materialet	Budget- orientering og indblik i økonomien	Involvering og med-ind- dragelse	Andet?
<b>Refleksions- spørgsmål</b>  <b>1. Hvilke elementer fungerer godt?</b>  <b>2. Hvilke elementer ønskes gentænkt?</b>	Konkrete elementer			
	<b>Tilgængeligt?</b>  Hjemmeside  Budgethæftet  Øvrig præsentation	<b>Indblik?</b>  Digitale orienterings- møder  Detaljer v.s overblik?  Spørgsmål og svar	<b>Indflydelse?</b>  Høringsproces, høringsmateriale og hørings svar  HU-møder  Fællesmøde med ØK  Samspil med fagudvalg og politiske niveau  Evaluering	<b>Øvrigt?</b>  Uformelle snakke  Kommunikation før under og efter budgetaftalen

Tematik	Budgetmaterialet	Budget-orientering og indblik i økonomien	Involvering og medinddragelse	Andet?
<p><b>Refleksions-spørgsmål</b></p> <p>1. Hvilke elementer fungerer godt?</p> <p>2. Hvilke elementer ønskes gentænkt?</p>	<p>Materialet har været tungt, men det er godt formidlet</p>	<p>De digitale infomøder har været gode – det har været godt at det har været sammen med lederne</p> <p>Det er godt at mødeoptagelserne er lagt på skoven så alle kan se det – og når man har tid – og vi kan henvise til det efterfølgende</p> <p>Det kan dog være udfordrende med at stille spørgsmål via teams. Det lægger ikke så meget op til dialog.</p> <p>Det centrale her er dog at vi får informationen – så kan vi evt. følge op med spørgsmål til rette niveau (fx sektorMED) efterfølgende</p>	<p>Det var godt at høringsmaterialet var mere samlet og overskueligt, med de korte opsummeringer på forsiden</p> <p>Høringsprocessen er meget åben via hjemmeside – det betyder at alle kan svare ind, ikke kun de høringsberettigede parter. Det giver mange hørings svar – hvordan tydeliggør vi de høringsberettigede, så de ikke forsvinder i mængden ?</p> <p>Møde med ØK: de deltager alle i dialogen og det er godt. Det skal ikke kun være borgmester</p> <p>Det er meget relevant at fastholde dialogmøder med sektorMED og fagudvalg</p> <p>Det er vigtigt at dialogen og tvivlstilfælde tages i MED eller med nærmeste leder i første omgang, og ikke sendes direkte til det politiske niveau</p>	<p>Vi har ikke prøvet den rigtige proces pga. genåbning</p> <p>Vi ser frem til at processen kommer til at køre som aftalt</p> <p>Det kan godt give usikkerhed, når der er en budgetaftale som først vedtages efter et stykke tid.</p> <p>Usikkerheden i høringsperioden kan også give usikkerhed, for vi ved at noget er i spil, men vi ved ikke om det bliver til noget.</p>

# Strategisk ledergruppe - Temaer

Tematik	Fagudvalgs- perspektiv	Processen	Medarbejder - perspektiv	Budget- materialet	Politisk involvering og forhandlinger	Internt samarbejde
<b>Refleksions- spørgsmål</b>  1. Hvilke elementer fungerer godt?  2. Hvilke elementer ønskes gentænkt?	Konkrete elementer					
	Samspil forvaltning  Budget- materiale i fagudvalg  Hørings- processer og MED involvering  Tydelig rolle  Ønske om øget borgerinvolve- ring?	Basisbudget  Balance- opgaven i fagudvalg i foråret  Samspil med ØKU i august og september  Spareforslag i august og september  Høringssvar	Høringssvar  Samspil MED- organisation  Kommunikati- on til medarbejdere før, under og efter budgetaftale	Digitale orienterings- møder  Budgetmappe  Budget i balance  Rebild DNA  10-årig investerings- oversigt  Spareforslag og høringsmateri- ale	Tidlig involvering i foråret  Forhandlings- proces i september  Spareforslag  Ændrings- forslag  Formålstjenest eligt med øget borgerind- dragelse på kommune- niveau f.eks. forår, august / september?	Fællessager i foråret samt august og september  Spareforslag i foråret og august/ september  Hørings- materiale  Spørgsmål og svar



# Strategisk ledergruppe - Opsamling

Tematik	Fagudvalgs- perspektiv	Processen	Medarbejder - perspektiv	Budget- materialet	Politisk involvering og forhandlinger	Samarbejde
<p><b>Refleksions- spørgsmål</b></p> <p>1. Hvilke elementer fungerer godt?</p> <p>2. Hvilke elementer ønskes gentænkt?</p>	<p>Fagudvalg mere forpligtende rolle i materiale der går videre til forhandlinger.</p> <p>Løbende information til fagudvalg om hvor vi er i proces og deres rolle.</p> <p>Mere fokus på borgerformidling.</p> <p>Ikke nødvendigvis inddragelse. Forklare for at forsvare.</p> <p>Måske øget inddragelse af</p>	<p>SL tidligere på banen for at kvalificere inden forslag går frem politisk.</p> <p>Kommunal-direktørens formidling til SL er vigtig.</p> <p>Sikre struktureret synergi mellem byrådets temamøder og emner til budgetforhandlingerne. Fx angående rekruttering.</p>	<p>Digitale orienteringsmøder giver stor værdi.</p>	<p>Understøtte målrettet anvendelse af høringsmaterialet, hvor afsender bliver tydeligere.</p> <p>Kan der afholdes digitale orienteringsmøder for civilsamfund (KFSU).</p>	<p>Skabe rum for at tale om udviklingsperspektiv og investeringsmodeller, for ikke kun at fokusere på besparelser.</p>	<p>Ønske om tid til tværgående forslag og koordinering.</p> <p>Tid til at drøfte råderum på den lange bane.</p> <p>Sikre rettidig proces, hvor tidsplan og rollefordeling er tydelig.</p> <p>Fasthold brug af fællessager.</p> <p>Genbesøg håndtering af lov og cirkulære-program.</p>

# Byrådets evaluering - temaer

Tematik	Fagudvalgs- perspektiv	Borger- perspektiv	Medarbejder - perspektiv	Budget- materialet	Politisk involvering og forhandlinger	Kommuni- kation og andet
<b>Refleksions- spørgsmål</b>	Konkrete elementer					
1. Hvilke elementer fungerer godt?	Tidlig involvering af fagudvalg i foråret	Facebook  Hjemmeside  Deltagelse på byrådsmøder	Høringssvar  Fællesmøde Økonomi- og Hovedudvalg	Budgetmappe  Rebild DNA i tal  Budget i balance	Temamøde om budget før sommer  Budgetseminar i august	Kommuni- kation før, under og efter budget- forhandlinger
2. Hvilke elementer ønskes gentænkt?	Budget- materiale i fagudvalg  Hørings- processer  Tydelig rolle  Samspil forvaltning	Ønske om borgermøder i august?  Ønske om Orienterings møder med borgere efter budgetvedtag elsen?	Input fra Med- organisation	Spørgsmål og svar  10-årig investerings- oversigt  Budgethæftet  Takstblad	Sonderings- møder  Forhandlings- proces i september (drift, anlæg og tekst)  Ændrings- forslag	Prioriterings- regneark

Tematik	Fagudvalgs- perspektiv	Borger- perspektiv	Medarbejder- perspektiv	Budget- materialet	Politisk involvering og forhandling	Kommunika- tion og andet
<p><b>Refleksions- spørgsmål</b></p> <p>1. Hvilke elementer fungerer godt?</p> <p>2. Hvilke elementer ønskes gentænkt?</p>	<p>Godt og vigtigt med tidlige drøftelser i første halvår i fagudvalg. Det samme gælder samspillet med forvaltningen</p>	<p>Borgerspektivet er vigtigt, men svært at håndtere.</p> <p>Dialogmøder med borgere i forår eller august/september.</p> <p>Afholde borgermøder om det vedtagne budget.</p>	<p>Ok at svartid på spørgsmål til byrådet ikke presser forvaltning tidsmæssigt.</p> <p>Fælles møde mellem Økonomiudvalg og HU fungerer godt.</p>	<p>Giver som udgangspunkt fint overblik.</p> <p>Gerne adgang til historik på de vigtigste budgetposter.</p> <p>Godt at kunne trække på Økonomi ved ændringsforslag.</p> <p>ØKV2 mangler i forhandlinger og ØKV1 savnes inden involvering af fagudvalg i foråret.</p>	<p>Bedre tid til at behandle høringsvar.</p> <p>Fra nogle partier ønske om fortsat fokus på hvordan hele byrådet kan involveres i sonderingmøder og forhandlingsproces.</p> <p>Opdeling af drift og anlæg opfattes af visse partier som kunstig.</p> <p>Godt at materialet blev sendt rettidigt ud inden forhandlingsmøderne.</p>	<p>Ønske om øget fokus på god tydelig kommunikation</p> <p>Borgermøder til formidling af vedtaget budget.</p> <p>Eventuelt fælles pressemed. om budgetaftale</p> <p>Entydig "færdigbagt" formidling.</p> <p>Øget brug af temamøder om store og komplekse forhold.</p> <p>Øget brug af "spørgsmål "</p>

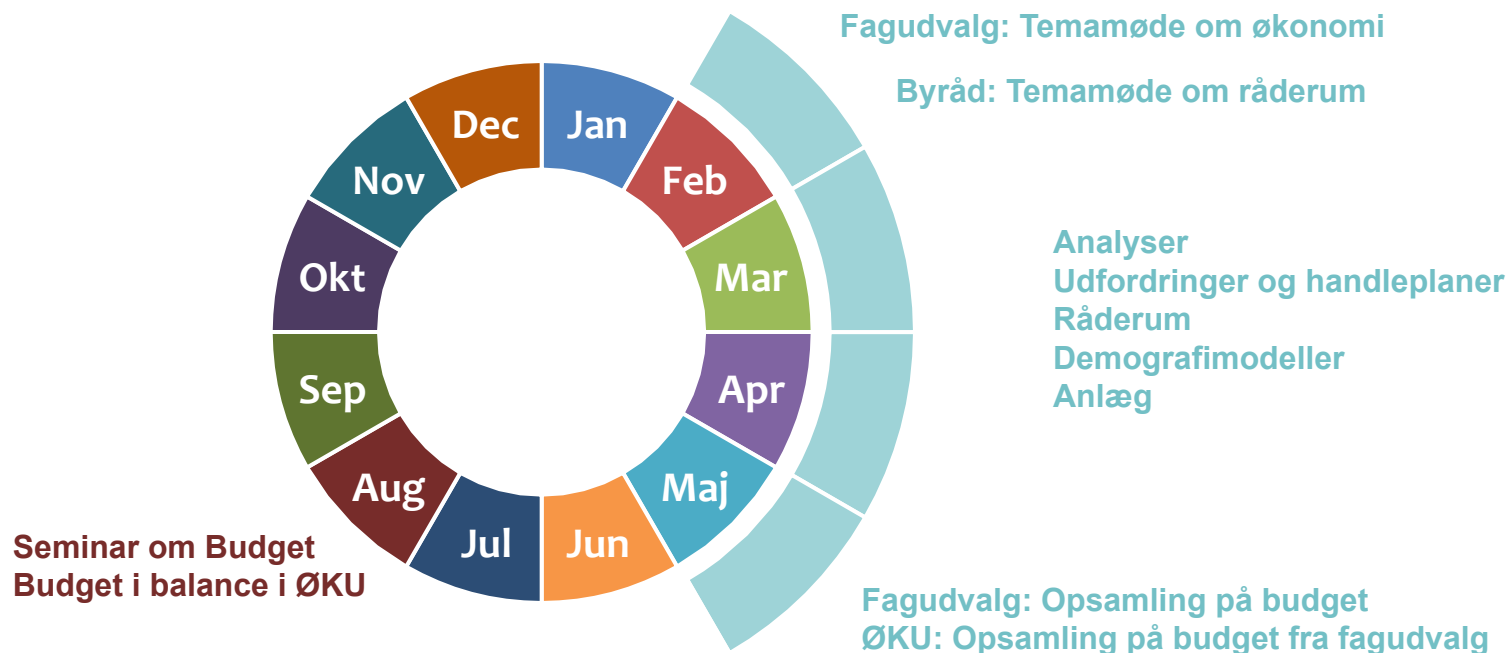
# Proces for budget 2025-2028

# Årshjul 2024

Budget 2025-2028

Arbejde med råderum årligt.

Budgetproces vedtagelse



Seminar om budget, rød, gul og grøn?

Orientering af Byråd:

- Basisbudget
- Anlæg
- Regeringsaftale
- Budget i balance: Knaster og eventuelle løsningsrammer

# Budget 2025 - Evaluering

## Fastholde

Tidlig involvering af fagudvalg i første halvår af 2024

Fælles møde mellem Økonomiudvalg og HU fungerer godt.

Åbenhed i indledende del af forhandlingsforløb, hvor alle har mulighed for at deltage.

## Gentænke

Formidling af budgettet til borgere og medarbejdere - indhold, kanal, og timing - herunder lokale borgermøder, og entydig "færdigbagt" formidling.

Borgerinddragelse og samskabelse i budgetlægningen, eventuelt i form af tema-møder med borgere.

Timing af høringsproces. Tydelig afsender på høringssvar.

Timing i forhold til ØKV1 og ØKV2.

Øget brug af "spørgsmål og svar" samt temamøder for byrådet som fundament for fælles forståelse af essens i budgettet.

# Budget 2025 - Knaster

## Svært at vurdere knaster til budget 2025

Herunder nogle eksempler:

### 1. Manglende kassehenlæggelser i budget 2024:

<i>Mio. kr.</i>	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Målsat forbedring af kassen	-8	-8	-8	-8	-8	-8	-8
Resultat i budget 2024-2027	-8	0	-2	-5	-5	-5	-5
<b>Manglende genopretning af likviditet</b>	<b>0</b>	<b>-8</b>	<b>-6</b>	<b>-3</b>	<b>-3</b>	<b>-3</b>	<b>-3</b>
<i>+=træk på kassen</i>							

2. Regeringens sparekrav på administration på formentlig hhv. 3,5 mio. kr. og 7,0 mio. kr. inden 2030.
3. Ukendte udfordringer, som f.eks. NT.
4. Det forudsættes, at et eventuelt råderum som udgangspunkt målrettes økonomiske udfordringer, omprioriteringer og investeringer med afkast.

# Budget 2025 - Budgetstrategi version 2.0

## Budgetstrategi version 2.0

Arbejde med råderum vedvarende langsigtet og strategisk.

Ideelt kan der hvert år indfris et råderum, som konsekvens af en langsigtet plan.

... med fokus på omlægning, modernisering og investeringsmodeller.

Men formentlig fortsat nødvendigt med almindelig ”servicereduktioner”.

### Økonomiudvalget – årligt råderum, eksempel med 3 årige processer

Mio. kr.		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Budget 2025	Råderumsplan 2025		Proces		2	3	4	4
Budget 2026	Råderumsplan 2026			Proces		2	2	2
Budget 2027	Råderumsplan 2027				Proces		2	2
Budget 2028	Råderumsplan 2028					Proces		2
<b>I alt</b>			<b>0</b>	<b>1</b>	<b>4</b>	<b>7</b>	<b>10</b>	<b>10</b>

### Hele kommunen – årligt råderum, eksempel med 3 årige processer

Mio. kr.		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Budget 2025	Råderumsplan 2025		Proces		11	11	11	11
Budget 2026	Råderumsplan 2026			Proces		11	11	11
Budget 2027	Råderumsplan 2027				Proces		11	11
Budget 2028	Råderumsplan 2028					Proces		11
<b>I alt</b>			<b>0</b>	<b>11</b>	<b>22</b>	<b>33</b>	<b>44</b>	<b>26</b>



# Budget 2025 - Budgetproces og byrådsperioder

## Budgetproces og byrådsperioder

Primo ny byrådsperiode tager byrådet stilling til råderumsplaner for den nye byrådsperiode.

Store omlægninger og store budgetforbedringer forslås primo byrådsperioden.

Hvert efterfølgende år forslås byrådet at gennemføre et mindre servicetjek på råderumsplaner, som led i almindelige budgetlægning.

Årligt genereres råderum på X pct. af serviceudgifter.

Slut